

דני ואזנה

מו"ל בשירות עצמי

המדריך לכתיבה והוצאה לאור

Dani Vazana

Self-published publisher

עריכה : אורית אושר

עימוד והפקה : שחקים הוצאה לאור

© כל הזכויות שמורות למחבר דני ואזנה,

ולשחקים הוצאה לאור

www.daniozana.com

daniozana@gmail.com

צילום עטיפה :

Photo by Dan-Cristian Paduret on Unsplash

Photo by Chris Spiegl on Unsplash

© אין להעתיק, לשכפל, לצלם, לתרגם, לאחסן במאגר מידע

או להפיץ ספר זה או קטעים ממנו בשום צורה ובשום אמצעי

בלי אישור בכתב מהמחבר.

דאנאקוד : 800-18601

Printed in Israel, 2017

לקרן אשתי
ולשלושת ילדיי האהובים,
אור, עידו ואיתי
שממלאים את חיי באושר

תוכן העניינים

15 פתח דבר

19 מבוא

21 על עצמי

פרק 1: שוק הספרים בישראל 25

- 26 ניווט במבוך שוק הספרים
30 המשולש הקדוש – סופרים, מו"לים ורשתות הספרים
35 ביטול חוק הספרים
39 שוק הספרים לאן?

פרק 2: כתיבה 43

- 43 כתיבה, סוד הקסם והמסתורין
45 מוסר עבודה גבוה – המפתח להצלחה
47 האם אפשר ללמוד לכתוב?
49 היכן נשב לכתוב?

פרק 3: איזה ספר נכתוב? 53

- 53 ז'אנר ספרותי
54 מי יספר את הסיפור? מספר כל יודע, מספר דמות
55 מספר דמות – כתיבה בגוף ראשון
58 באיזה סוג מספר לבחור?

פרק 4: טכניקות כתיבה 61

- 62 כתיבה על-פי תוכנית מקדימה
66 מסע כתיבה אל הלוא נודע
69 לקדם את העלילה מהסצנה המחוללת

- לעשות סדר – הכנת תוכנית עזר 75
כתיבה על אירוע או דמות מחייכם האישיים 77
יצירת דמות ספרותית מרתקת ובניית העלילה סביבה 79
המצאת רעיון מרכזי והחלטה על זהות הדובר 79

פרק 5: כיצד בוראים דמות? 81

- אפיון דמויות 81
אפיון דמות הלכה למעשה – היו פיראטים 83
הפיחו חיים בדמות 85
אפיון הדמות הראשית 87
אפיון דמות משנית 88
סטריאוטיפים וקלישאות באפיון דמות – היזהרו! 89
אל תבראו דמויות משעממות 91

פרק 6: תחקיר ספרותי 93

- שמירה על אמינות 93
תחקיר אינפורמטיבי באמצעות האינטרנט 95
תחקיר ספרותי באמצעות ריאיון 96
תחקיר מסע 97
תחקיר אקדמי 98
להרחיב אופקים 99

פרק 7: דיאלוגים בכתיבה 101

- הדיאלוג כאמצעי לאפיון דמויות 101
מבנה הדיאלוג 103
שימוש בתיאורי שפת גוף 105

פרק 8: מחסום כתיבה 107

- לחפש קצה חוט 107
כיצד להתגבר על מחסום כתיבה? 110
מחסום כתיבה אינו תירוץ 112

פרק 9: ניתוח מעשי 115

- כיצד נולד הרעיון לכתיבת הספר? 115

הסצנה המחוללת 118

מבנה הספר 119

אפיון הדמות הראשית 120

תחקיר מקדים 121

פרק 10 : מלאכת השכתוב 123

לשכתב, לשכתב ולשכתב 123

פרק 11 : הוצאה לאור 127

להוציא לאור את כתב היד 127

הוצאה עצמית – עשו זאת בעצמכם! 129

מיהו מוציא לאור? 130

פרק 12 : שלבי ההוצאה לאור 135

תחום התמחותן של ההוצאות 136

היקפי פעילותה של ההוצאה 136

מקורות מימון להוצאת ספר לאור 138

שטחי מדף ואחוזי בעלות ברשתות הספרים 140

מערך הפצה ויחסי הציבור של ההוצאה 142

יוקרתה הספרותית של ההוצאה 143

סיווג הוצאות הספרים בישראל 144

פרק 13 : לקטורה 149

אל מי שולחים את כתב היד? 149

תקופת ההמתנה 151

הליך קבלת ההחלטה בהוצאה 153

התקבלה החלטה – מזל טוב, הספר התקבל! 154

תשובה שלילית. מביטים קדימה בזהירות 155

קבלת החלטה 156

פרק 14 : חתימת החוזה מול ההוצאה 159

להתמקח ולהרוויח 159

זכויות יוצרים 161

פרק 15: עריכה ספרותית 167

- עריכת תוכן 167
- בחירת העורך הספרותי 169
- תעריפי העריכה 170
- יחסי עורך ומחבר 171

פרק 16: עריכה לשונית 173

- עריכה בפינצטה 173
- כיצד יטפל העורך הלשוני בטקסט? 174

פרק 17: עימוד 177

- כתב היד לובש צורה של ספר 177
- מבנה הספר המקובל בעימוד 180
- כללי עימוד מקובלים 180
- בקרת איכות לעבודת העימוד 181

פרק 18: הגהה, בקרת איכות 183

- הגהת טקסט – עבודה בפינצטה 183
- הגהת עימוד 186
- העתק שמש 188

פרק 19: עיצוב העטיפה 191

- ללכוד את עיני הקורא 191
- המעצב – גרפיקאי או אמן? 195
- גב העטיפה 196
- רכישת דאנאקוד 197

פרק 20: דפוס 199

- מכתב יד לספר 199
- הכנה לדפוס 200
- חישוב עובי השדרה 201
- איכות הנייר 203
- כמה עותקים נדפיס? 204
- שקט, מדפיסים 207

כריכה 208

הובלה 208

פרק 21: יחסי ציבור 209

להגיע אל ההמונים 209

יוצאים לדרך – עיתוי הוא שם המשחק 212

נפגשים עם איש יחסי הציבור 213

מהו היעד? מה הן הציפיות? 217

הכנות לקראת מסע יחסי ציבור 218

שיווק הלכה למעשה – ביצוע 219

פרק 22: הפצה 221

בדרך לחנויות הספרים 221

הפצה בהוצאה עצמית 222

החוזה עם מפיץ הספרים ועלות ההפצה 227

הפצת חובה – קטלוג הספרייה הלאומית 228

פרק 23: מכירות 231

הגעתם אל היעד – הספר עומד למכירה 231

מכירה בחנויות הספרים 234

מכירה ישירה 236

מכירה באינטרנט – הפקת ספר דיגיטלי ומכירתו 239

מכירה באירועים מיוחדים 242

מכירות מרוכזות לשוק המוסדי ולארגונים 245

מכירה באמזון – תרגום ומכירה לקהל ברחבי העולם 245

מכירה לספריות ציבוריות 248

יחזמה וחשיבה מחוץ לקופסא 250

פרק 24: תמלוגים ושכר 253

מארבע במאה ועד חוק הספרים 253

מרכיב התמלוגים בחוק 256

שכר בהוצאה עצמית 260

מועמדויות לפרסים כמקור הכנסה 262

יצירת שיתופי פעולה 262

קצת מספרים – המחיר הקטלוגי 263

מחשבון שכר סופרים 264

פרק 25: מימון המונים 267

גיוס כספים להפקת הספר 267

מתכננים את הפרויקט 268

בחירת האתר בו יעלה הפרויקט 269

קהל היעד 269

קביעת תקציב הגיוס 270

קביעת דרגות התגמול 270

יוצאים אל ההמונים 271

מה השגנו בפרויקט מוצלח? 272

נספחים 275

נספח א' הסצנה המחוללת – "גלגולו של ציור הנבואה" 277

נספח ב' פיתוח הסצנה המחוללת 289

נספח ג' - רשימת הוצאות ספרים 295

נספח ד' הסכם התקשרות עם אתר מכירות ברשת 299

נספח ה' - רשימת הוצאות לאור 303

נספח ו' - ספרי הדרכה מומלצים 307

הספרים שלי 311

ברוכים הבאים

רוצים להוציא ספר לאור? להכיר לעומק את עולם הספרים?
במדריך זה תוכלו לרכוש את הידע ואת הכלים הדרושים לכתיבה
ולהוצאה לאור של ספרכם.

ספרי הדרכה, סדנאות כתיבה ולאחרונה אף קורסים להכשרת מו"לים
מתחילים, המלמדים כיצד להוציא ספר לאור, אפשר למצוא בשפע. אם
אין ברשותכם זמן איכות פנוי להתנסות בחוויה לימודית כזו שתרחיב
את אופקיכם, אשתדל לעשות זאת עבורכם כאן במדריך. אעביר
מניסיוני האישי את הידע ואת הכלים הדרושים להוצאת ספרכם לאור,
החל מרגע הקלדת האות הראשונה, דרך תהליך ההוצאה לאור ועד
להפצת ספרכם לחנויות ולרשתות הספרים הגדולות. אחלוק עמכם את
הידע שצברתי, אשתף בהמלצות, בהדרכות, בעצות, בטיפים, ואסייע
בכל בקשה ושאלה שתפנו אליי.

הספר מבוסס על אתר הבית העומד לרשותכם כל העת בכתובת:
<http://www.daniozana.com>

הספר עומד לרשותכם, תוכלו לשתף, להמליץ ולהפיץ את בשורת
הכתיבה וההוצאה לאור ככל שתחפצו, בתקווה שכישרונות ספרותיים
רבים המשתוקקים לכתוב יאזרו אומץ ויצאו להגשים את חלומם. אם
מדריך זה יסייע לכם לפלס את דרככם בשוק הספרים, להגשים את
חלומכם ולהוציא לאור את ספרכם, הרי שבאתי על שכרי!

בהצלחה!

פתח דבר

אתם עומדים נרגשים לקראת כניסתכם אל עולם הספרים המופלא. יש לכם רעיון לספר, תשוקה לכתיבה וחלום להוציא את ספרכם לאור. אתם בטוחים שאתם יכולים לעשות זאת טוב יותר מסופרים רבים שקראתם את ספרם. אתם מרגישים שיש בכם את הכישרון הראוי ואת הסיפור המרתק שיפתיע את קהל הקוראים ויתברג ברשימת רבי המכר. זה מכונן בכם זמן רב. יכול להיות שכבר העזתם וכתבתם פרק או שניים. רק לעצמכם. איש אינו יודע. אתם חוזרים וקוראים את המעט שהספקתם לכתוב ורואים בעיני רוחכם את ספרכם תופס מקום של כבוד על מדפי הספרים בחנויות וברשתות הגדולות ברחבי הארץ. זה אפשרי, זה בהישג יד.

דבר אחד ברור, זה כנראה הולך להיות הרבה יותר קשה מכפי שאתם חושבים, אך זה אפשרי. רבים יזהירו אתכם מפני הקשיים שצופן לכם שוק הספרים. הם יסבירו עד כמה קשה ומפרכת היא עבודת הכתיבה. באלו מתחים נפשיים ותסכולים היא כרוכה. הם ינופפו באחוז המזערי של כתבי היד המתקבלים בהוצאות הספרים, בכשלי השוק, בשטחי המדף המועטים ובשכר הסופרים העלוב. הם יתריעו מפני התנפצות החלום שלכם. גם במדריך זה לא אחמוק מהתרעות ואזהרות. אשתדל להאיר את דרככם ולהתריע מפני מכשולים אפשריים בדרך, אך הדבר אינו נועד לרפות את ידיכם, ודאי שלא להניא אתכם מחלומכם. ההיפך הוא הנכון. המדריך נועד להקל עליכם את התהליך, לסייע לכם לחמוק ממכשולים ולהימנע מטעויות כדי להוביל אתכם אל הגשמת חלומכם – להוציא לאור ספר פרי עטכם.

מרבית הסופרים הידועים יצאו לדרך מאותה נקודת זינוק בה אתם נמצאים כיום. הם החלו את דרכם כשכל נורות האזהרה האדומות בהבהו והצופרים צפרו ברעש מחריש אוזניים. הם עמדו בפני אותם קשיים ומכשולים שעומדים בפניכם עתה. אך אלה לא הרפו את ידם. הם המשיכו לשבת מול המחשב, התמסרו באהבה לכתיבה והמשיכו לחלום את חלומם הפרטי. איש לא הבטיח להם שכתב ידם יתקבל בהוצאות הספרים, איש לא הבטיח להם מעמד של סופרים ידועים, איש לא הכשיר אותם לקראת הדרך הארוכה ורצופת המכשולים העומדת בפניהם, אלא הם עצמם הגשימו את חלומם בעבודה קשה ומסירות אין קץ, בדיוק כפי שעליכם לעשות.

רבים מהסופרים הידועים נחלו כישלונות מהדהדים. מרביתם חוו דחיות חוזרות ונשנות מהוצאות הספרים. דוגמאות לספרי מופת שנדחו פעם אחר פעם עד שמצאו את שביל הזהב בדרך לתהילה אפשר להציג למכביר. בהקשר זה אזכיר רק את הסופר הג'מייקני, מרלון ג'יימס, שזכה בשנת 2015 בפרס "בוקר" הבריטי היוקרתי, לאחר שכתב ידו נדחה על ידי לא פחות משמונים הוצאות ספרים שונות! סופרים רבים מעידים על חיי מדף קצרים, תחרות עזה, שכר סופרים עלוב וקושי קיומי ממשי. ואף-על-פי-כן, איש מהם לא זנח את הכתיבה ולא הסב את מקצועו לרואה חשבון או סבל ברשות שדות התעופה. כולם נאחזים בכתיבה בתשוקה, מחבקים בקנאות את המקצוע ומעריכים את העוצמות והשפע הנפשי שהוא מעניק להם.

תנאי הפתיחה שלכם בעת הזו נוחים יותר. עולם הספרים העדכני מציע אלטרנטיבות שלא עמדו לרשות הסופרים בעבר. פרויקטים למימון המונים, ספרים דיגיטליים, הוצאה עצמית, סדנאות כתיבה, רשתות חברתיות, דפוס דיגיטלי, אמזון, אלה מונחים חדשים יחסית בעולם הספרים. הם יסיעו בידכם לפרוץ קדימה ולהגשים את חלומכם חרף הקשיים גם אם דרכים ראשיות ייחסמו בפניכם. אם ניחנתם בכישרון כתיבה, במוסר עבודה גבוה, בחריצות ובדבקות במטרה, צאו לדרך והגשימו את חלומכם.

לסופר המתחיל: איש אינו יכול להשיא לך עצות. איש. יש רק דרך אחת: היכנס לתוך עצמך. גלה את המניע אותך לכתוב, בדוק אם שורשיו מגיעים אל מעמקי הלב, התוודה ושאל אם יהיה עליך למות אם ייבצר ממך לכתוב. ולפני הכול, שאל את עצמך ברגע השקט ביותר של הלילה: האם אני מוכרח לכתוב?

ריינר מאריה רילקה

מבוא

מדריכים רבים העוסקים בכתיבה והוצאה לאור פורסמו בשנים האחרונות, כולם סייעו לסופרים רבים להביא את יצירותיהם אל מדפי הספרים, תרמו לעידוד הכתיבה, והאירו בזרקור את הנושא המרתק, כל מדריך מנקודת מבטו. יש מדריכים המציגים את הנושא בצורה דידקטית הקרובה ביותר לתכנים הנלמדים באקדמיה כמקור ידע עמוק ורחב יריעה. יש מדריכים המשמשים כמדריך אישי להגברת המוטיבציה ולעידוד הכתיבה. יש מדריכים המעמידים את הסופר המנוסה כמקור השראה על שלל תובנותיו, עצותיו החכמות ואנקדוטות מרתקות פרי ניסיונו. ויש כמובן אוטוביוגרפיות מרתקות של סופרים ידועים המשמשות כמדריכי כתיבה מעולים. מכל ספר הדרכה תוכלו להשכיל ולהרחיב אופקים בדרך להוצאת ספרכם לאור.

הצורך במדריכים מעודכנים הוא כורח המציאות. הכתיבה הספרותית ותחום ההוצאה לאור נמצאים בהתפתחות מתמדת, שוק הספרים עובר שינויים תכופים, עולם הדפוס משנה את פניו ללא היכר. כל אלה מחייבים התחדשות מתמדת גם במדריכי הכתיבה. מושגים שגורים כיום כמו ספרים דיגיטליים, הוצאה עצמית, מימון המונים ודפוס דיגיטלי, זכו לתשומת לב שולית בלבד, אם בכלל, במדריכים שהתפרסמו רק לפני שנים ספורות. אלה הפכו כיום לחלק בלתי נפרד מהנוף הספרותי.

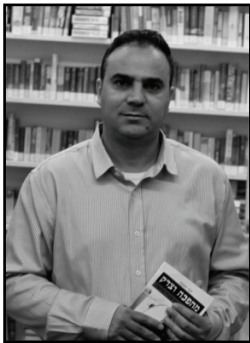
בספר זה בחרתי להציג את נושא הכתיבה וההוצאה לאור באופן החדשני והפרקטי ביותר האפשרי, בבחינת מדריך מעשי למשתמש, או אם תרצו, סדנת כתיבה אישית וממוקדת המאפשרת לכם לצעוד

יחד אתו יד ביד בדרך הארוכה מתחילת תהליך הכתיבה, דרך תהליך ההוצאה לאור של ספרכם ועד למכירתו בחנויות. כאן תרכשו את הידע הרחב הדרוש לכתיבה ולהוצאה לאור. מי שמבקש להרחיב ולהעמיק את ידיעותיו הספרותיות, מוזמן למסלול האקדמי במסגרת החוגים השונים לספרות, המציעים בשנים האחרונות תכנים בנושאי כתיבה והוצאה לאור ואף סדנאות כתיבה.

הספר מלווה בדוגמאות מעשיות מתוך הרומן גלגולו של ציור הנבואה, שאותו כתבתי בד בבד עם כתיבת המדריך. לצורך ההמחשה של תהליכים ומושגים מעולם הכתיבה אני מציג קטעים נרחבים מהספר. אלה יסיעו לכם להבין הלכה למעשה את ההדרכות התיאורטיות. זו הדרך המהימנה ביותר שמצאתי להעביר בצורה מוחשית את תהליך הכתיבה. שימוש בדוגמאות ובציטוטים מתוך עדויותיהם של סופרים ידועים הם דבר ראוי, ואף אני השתמשתי בהם מפעם לפעם, אך אלו לעולם לא ייטיבו לתאר את תחושותיו העמוקות של הסופר, את דפוסי עבודתו, את טכניקות הכתיבה המקוריות שאימץ, את נימוקיו לבחירותיו הספרותיות ואת תובנותיו השונות המתגבשות בתהליך הכתיבה מתוך רומן שהוא עצמו כתב בתשוקה ובזיעה רבה. כל אלה מוצגים בפניכם במדריך מפורט זה ויסייעו בידכם להוציא לאור את ספרכם.

בנוסף, הספר מציג התייחסויות אקטואליות למצבו של שוק הספרים על היבטיו השונים, ספרותיים, מסחריים ורגולטוריים, המאפשרים לכם להכיר את מרחב המחיייה הספרותי החדש לכם ולהסתגל אליו. להיבט זה משמעות רבה. הסופרים פועלים כיום בסביבת עבודה מורכבת. אמנם בתהליך הכתיבה הם בודדים לחלוטין, אך בהמשך הם יפגשו בעלי מקצוע רבים בשוק ציני ורב תהפוכות. מי שרוצה לשרוד במים העמוקים של האוקיאנוס, חייב להכיר כל שונית וכל דג טורף במרחב הימי שלו, והדבר אינו שונה בשוק הספרים.

על עצמי

עבור רבים אני עדיין סופר אלמוני, ועבור אחרים אני הסופר היחיד שהם מכירים. התנסיתי לא מעט במה שמציע שוק הספרים. פרסמתי בהוצאה גדולה, הוצאתי לאור בהוצאה פרטית והעזתי לעשות זאת גם בכוחות עצמי, בהוצאה עצמית. זכיתי לשבחים רבים ולמכתבי דחייה מנומסים, הכרתי אנשי מקצוע ומו"לים ישרים והגונים לצד רבים כושלים ושרלטנים, חלפתי על

פני תחנות ביניים בלתי נשכחות בכברת הדרך רצופת המהמורות שחוויתי בעשור האחרון בעולם הספרים, רשמתי הצלחות מרגשות ונחלתי כישלונות מהדהדים. מכולם למדתי והתפתחתי. למעשה, מבלי שידעתי, הוכשרתי בדרכי הקשה להעביר לכם את הידע הרב שרכשתי בעולם הספרים.

את דרכי בכתיבה התחלתי כעיתונאי בעיתון "צומת השרון" מרשת מקומוני שוקן (הארץ). אלה היו ימי השגשוג והפריחה של המקומונים בארץ. הייתי אז חייל משוחרר, נלהב ונמרץ. דילגתי בין מדור הספורט לכתבות מגזין צבעוניות ששאבו אותי אל עולם הכתיבה עד שלא הרפיתי מהמקלדת במשך עשר שנים מרתקות. אהבתי את הכתיבה העיתונאית – נוקבת, חופשית, עניינית, בוטה, חצופה, מסעירה, והכול כאן ועכשיו, מהמקלדת לדפוס ולדוכני העיתונים, כל מה שאדם צעיר וסקרן שאוהב לכתוב מיחל לעצמו.

יכולתי להמשיך לעסוק בכתיבה עיתונאית עד גיל הפרישה לגמלאות בהנאה צרופה ובסיפוק רב, אלמלא הקמתי משפחה והבנתי שעליי לרכוש במהרה מקצוע שייטיב את יחסיי ההולכים ומידרדרים עם מנהל הבנק. בתום ארבע שנות לימודי הנדסה פרשתי בלב כבד מעיסוקי כעיתונאי ופניתי מלא חששות לדרכי החדשה כמהנדס בחברת תקשורת. השקט הכלכלי היה אמור לגבור על הדחף הבלתי נשלט שחשתי לכתיבה. כשהדבר לא קרה, החלטתי לחזור ולכתוב. כתיבת רומן הייתה הדבר המסקרן והתובעני ביותר שעליו יכולתי לחשוב, אבל גם הנגיש והמשתלב ביותר עם המשך עבודתי במשרה מלאה. כתבתי בסתר בלילות כאילו פלשתי כמתחזה לפנתיאון של גוורדיה מכובדת שבה אסורה הכתיבה לזרים, עדיין מובך מהרעיון הנועז להתיימר להיות סופר.

זו הייתה החלטה ששינתה את חיי. בכל ערב הסתערת על המקלדת בכתיבה חסרת מעצורים. קראתי המון, חיפשתי את קולי הספרותי כמגשש באפלה, אבוד במנעד הקולות שבין התנסחות ספרותית ראויה ומוקפדת לסגנון כתיבה עיתונאי, בועט ומשוחרר. הניסיון הרב שצברתי בכתיבה עיתונאית שירת אותי נאמנה. הכתיבה זרמה וקלחה, רעיונות עלו במוחי הקודח, והדמיון הפליג למחוזות רחוקים. לא פעם מצאתי את עצמי במהלך נסיעה בולם בלימת חירום וגולש לצד הדרך המהירה כאילו התרחשה תקלה טכנית במכוניתי – רק כדי להספיק לרשום רעיון שצץ במוחי על אחת הדמויות או על התפתחות כלשהי בעלילה. זו הייתה כתיבה סוערת. היא ליוותה אותי כצל לכל אשר הלכתי. שעות השינה שלי הצטמצמו לארבע שעות שינה בלילה, ואישוני התרחבו מעייפות כסהרורי. בשלב מסוים, כשהעלילה המותחת שאבה אותי כמערבולת לתוכה, החלה קדחת הכתיבה לתת את אותותיה בגופי. פריחה מסתורית ועיניים נפוחות היו רק חלק מהתסמינים המדאיגים שליוו את סערת הכתיבה שבה הייתי שרוי.

חודש וחצי לאחר ששלחתי את כתב היד המודפס והכרוך להוצאות הספרים, קיבלתי את הטלפון המיוחל. על הקו עלה קולו הנעים

והסמכותי של דב איכנולד, מו"ל הוצאת ידיעות אחרונות, שבישר לי על החלטת ההוצאה להוציא את ספרי לאור. צווחתי מאושר. אם זיכרוני אינו בוגד בי, איכנולד עצמו היה עד שמיעה לצווחה המבהילה. הספר יצא לאור סמוך לחגים. הוא נמכר בכל רשתות הספרים, זכה לשבחי הביקורת (כמאמר הקלישאה), וסחט כמה כתבות יפות בתקשורת, אבל יותר מכול, למדתי המון. מהטובים ביותר.

לחצר האחורית האפלה של שוק הספרים נקלעתי כשפניתי לפרסם את ספרי השני. היו אלה ימים שבהם שוק הספרים הגווע הלך ונסגר בפני סופרי המקור. מצאתי את עצמי בתהליך חיפוש מייגע אחר הוצאה איכותית שתסכים להוציא לאור את ספרי. לאחר זמן מה הרחבתי את מעגל החיפוש להוצאות פרטיות קטנות. לצד אנשי מקצוע נהדרים פגשתי גם כאלה חמדנים וחובבנים, ולמדתי שגם בעולם הספרים כסף היא אינה מילה גסה, ועסקים הם עסקים, ממש כמו בענף הרפתנות או הטקסטיל. את הנחמה מצאתי בלימודי תואר שני בחוג להוראת המדעים המדויקים באוניברסיטת תל-אביב.

באופן אירוני, מבחינה ספרותית זו הייתה התקופה הפורייה בחיי. אמנם החזרתי את כתב היד אחר כבוד למגירה, אך אלה היו ימים שבהם למדתי והכרתי את שוק הספרים על בוריו. זללתי ספרי הדרכה, פגשתי אנשי מקצוע, התייעצתי ולמדתי, עד שחשתי בשל ומוכן לכתוב שוב. מאבק עובדי חברת "פלאפון" להקמת ועד עובדים, שבו הייתי שותף פעיל, היה אירוע מכונן בחיי. מהרגע הראשון, מההפגנה הראשונה שהובלתי, ראיתי לנגד עיניי איך ייראה הספר שבו אתעד את המאבק. עם שוך המאבק התיישבתי ותיעדתי את אחד ממאבקי העובדים המרתקים שידע המשק.

הספר מהפכה וצדק הודפס ב-3,600 עותקים וזכה לתגובות מדהימות ולאהדת התקשורת. גיבורי הספר היו דמויות מוכרות בחברת פלאפון, מנהיגי המאבק. בניין המשרדים בגבעתיים לבש חג ביום חלוקת הספר. זה היה אירוע מרטיט ויוצא דופן בכל קנה מידה ספרותי. מאחר שעל-פי הנהלים נבחרה הוצאת הספרים במרכז מסודר,

מצאתי את עצמי מלווה את הוצאתו לאור לאורך כל שלבי הפקתו. כך, לאחר מסע מרתק בן עשור בשוק הספרים חשתי בשל ומוכן לשלוף אחר כבוד את ספרי השלישי מהמגירה ולהפיק אותו בעצמי מתחילת התהליך ועד סופו. לצורך כך הקמתי הוצאה פרטית חדשה, בחרתי את אנשי המקצוע הטובים בכל שלב ושלב בהפקת הספר, והובלתי את לידתו מצירי הלידה הראשונים ועד למדפי הספרים בחנויות. מאז ועד היום פרסמתי עוד כמה וכמה ספרים, ערכתי וכתבתי ביוגרפיות כסופר צללים והפקתי ספרים למוסדות ולארגונים שונים. כל אלה מילאו אותי בתחושת עשייה וסיפוק, אך חשוב מכך, הקנו לי ניסיון רב והיכרות עמוקה בתחום. את המסע הספרותי המרתק הזה ניצלתי כדי לתעד עבורכם את תהליך הכתיבה והוצאת הספר לאור ולהעביר לרשותכם את כל הידע הדרוש לכם כדי לעשות זאת ממש בעצמכם.

קריאה מהנה ובהצלחה !